

FÖRENINGEN MEDIAS FÖRSTA HEDERSMEDLEM:

Stenmark pratade med Stina

Stina Lundberg Dabrowski är känd för sina otaliga tv-intervjuer av storheter världen över och att hon vanligen fått föremålet för intervjun att lätta på garden och bli personlig.

Stina är utsedd till Föreningen Medias första Hedersmedlem. Motivationen lyder:

Stina, din journalistiska gärning har alltid genomstrålsats av den för Föreningen viktiga Obundenheten. Och, att du Stina har på ett förbluffande vis lyckats med bedriften att både intervjua karaktärer lika Gud och Djävulen, med otvungen distans och integritet har du bekvämt kunnat föra dessa objekt genom samtalet med bibehållen objektivitet.

Att Stina skulle bli journalist visste hon redan när hon var 13 år och praktiserade på TCO-tidningen.

– Jag skrev en kolumn om att vara journalist. Jag vet inte var intresset för journalistik kom ifrån, säger Stina.

Då visste hon inte att hon med tiden skulle bli framgångsrik intervjuare, professor i tv-produktion vid Stockholms Dramatiska högskola, vara ordförande för Publicistklubben under två år samt ta emot Kristallens hederspris 2010.

Hur kom det sig att Stina nischade in sig på intervjuer och blivit så framgångsrik inom gebitet?

– Jag jobbade på Ekot. En dag fick jag uppdraget att intervjua Ingemar Stenmark. Han var känd för att inte säga så speciellt mycket till reportrar. Men jag fick honom att prata! Det slutade med att det blev ett program på 30 minuter. Då förstod jag att jag hade talang för intervjuandet.

Vad är då Stinas främsta förmåga som fått henne dit? Att ihärdigt försöka få till stånd en intervju, att göra bra research eller att få intervjupersonen att verkligen svara på hennes frågor?

FOTO: PATRIC LINDÉN

*Stina Lundberg
Dabrowski fick ta
emot en varm kram
och en vacker bukett av
föreningens ordförande
Curt Weinzell i väntan
på sitt hedersdiplom.*

– Det är kombinationen av de tre beståndsdelarna. Jag är envis, smart, bra på att lyssna, jag gör mycket research och jag har fått ett rykte om mig att vara hederlig.

– Jag har hållit på en del med underhållning, fast jag inte är intresserad av det. Det hände att artister och skådisar hörde av sig under åren och ville bli intervjuade av mig. Men jag tackade alltid nej.

Stina vill att det ska vara en utmaning att få till stånd en intervju.

– Det ska vara svårt! säger hon med eftertryck.

Forts. på nästa sida.

Stina Lundberg Dabrowski kan nu lägga Hedersmedlem i Föreningen Media till sina utmärkelser för sin intervjukonst.

Forts. från föregående sida.

Förberedelsearbetet är A och O. Stina säger att hon ofta stöter på studenter som inte vill lägga ned mycket tid på förberedelser.

Själv har Stina inför sina intervjuer alltid samlat in mycket material, ibland under flera år. Sedan har hon tagit hjälp av sina samarbetspartners Christina Jeurling och Håkan Lahger.

– Vi började med att gå igenom researchmaterialet och skriva upp vad som var viktigt, sedan började en väldigt rolig process. Vi gjorde frågor och testade att fråga på olika sätt. Det är viktigt att ställa rätt frågor!

Media då, hur blev Stina medlem i föreningen?

Det började med ilskan över att SJF sa att lönetarifferna på SVT var okej när Stina försökte få hjälp av facket. Det var när hon i början av 1980-talet jobbade på Nöjesmaskinen med Sven Mellander och hon hade förstätt att hon bara tjänade en tredjedel av det Sven fick.

– Jag blev arg, och det var troligen då jag gick med i Media, säger Stina.

Hon har varit en nöjd Media-medlem som själv tror att hon bara ansökt en gång om att få presskort – Hon behövde det inte, det gick bra ändå.

– Jag är ingen föreningsmänniska. Jag är en ensamvarg och har gått mina egna vägar. Jag har inte hunnit med annat än jobbet och mina fyra barn.

Hon berättar att när hon gick ut Journalisthögskolan (JH) 1977 hade hon fått två barn och behövde försörja sig. Tänkta att hon måste ha ett halvtidsjobb. På JH:s anslags-tavla fanns en lapp – Falck-forum sökte redaktör och det jobbet fick Stina.

– Men jag var för radikal för personaltidningen. När jag avslöjade chefernas löner blev jag uppkallad till min chef och fick sparken!

– Därefter fick jag ett sommar-vik på Aftonbladet och efter det har jag varit frilansare.

Genom Media har Stina hållit sig uppdaterad om vad som händer. Hon har uppskattat att kunna läsa om kollegiala saker och ibland varit road av medlemmar som ryat till då de tyckt att det blivit för mycket maildiskussioner (på den tiden Listan fanns/reds anm).

– Jag kan beklaga i efterhand att jag inte var mer aktiv i föreningen under mina yrkesår.

Stina säger att pengar aldrig har varit en drivkraft.

– Men jag har haft sån tur med timingen, att det gick att tjäna pengar på att göra tv när monopolet bröts. Hon berättar att produktionsbolaget Dabrowskitv fick bra betalt och att hon tjänade ”otroligt bra” under ett par år under 1990-talet.

– Men som professor kan jag få skuld känslor för studenterna som ska ut i tv-världen. Jag har försökt avskräcka mina barn från att satsa på media. Jag har lyckats med alla utom en son som jobbar på radion.

Stina är pensionär sedan cirka ett år. Saknar hon inte jobbet?

– Jag bestämde mig för att vara helt ledig i ett år för att se om det är något speciellt jag skulle vilja göra mer av.

– Måste säga att jag trivs förvånansvärt bra med att inte jobba! Det enda jag saknar är samarbetet med kollegorna. Inte själva intervjuandet. Det var en press och stress kring det – jag ville inte vara tv-Stina!

Stina ägnar mycket tid till sina åtta barnbarn och när detta nyhetsbrev går ut till er medlemmar har Stina gett sig ut på en road-trip tillsammans med sin man. Målet är Barcelona där de har en liten lägenhet vid stranden.

– Jag är så glad att jag fått leva i den tid jag levtt och fått uppleva Beatles, hippie-tiden, medias storhetstid och den korta period då det gick att göra pengar på tv-journalistik, avslutar Stina.

Gunnel Olausson

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Ett år går fort, vi lämnar ett verksamhetsår med besparingar bakom oss och går in i ett nytt med uppdraget att skaffa fler medlemmar som förtecken.

Styrelsen fick fortsatt förtroende med lite omflyttningar samt två nya ansikten, välkomna Per-Ola och Daniel, två medlemmar med mycket goda idéer om framtiden.

Tackar här speciellt alla som ställde upp så att årsmötet blev en mycket lyckad tillställning.

(Malcolm, du måste skriva en bok!)

Passar också här på att tacka er för det förnyade förtroendet som ordförande.

Curt

2016 ÅRS STYRELSE

Årets nytillskott presenterar sig

Daniel Hånberg Alonso och Per-Ola Olsson valdes till styrelsesuppleanter på två år och Jan Sterner till revisorssuppleant, även han på två år.

FOTO: JULIA DANSARIE

Daniel Hånberg Alonso

Jag heter Daniel Hånberg Alonso och bor i Farsta Strand söder om Stockholm. Att ringa in exakt vad jag gör är inte alltid det lättaste, antar att det är därför jag ofta kallas för mångsysslare, men om jag ställs mot väggen är jag författare, webbutvecklare och DJ. Varför bara gå en väg när det finns så mycket kul att syssla med!

Det är just min entreprenörsanda och min erfarenhet av att starta och driva företag som jag tror kan tillföra mycket till Föreningen Media. I mitt jobb som webbutvecklare så ser jag alltid till användarvänligheten och vikten att få ut rätt budskap och information. Mitt mål som medlem i styrelsen är därför att med färsk ögon hjälpa Föreningen Media med att göra det tydligare vad vi har att erbjuda våra medlemmar.

Per-Ola Olsson

Jag fick inte betyg i svenska när jag slutade skolan. Inte grundat i att jag var dålig. Tvärtom. Jag skrev riktigt

bra. Det berodde snarare på att jag lite väl ofta ifrågasatte meningen med de uppgifter vi fick.

I maj 2011 sålde jag så min första text, och det är nu mitt jobb att ifrågasätta. En roll jag trivs alldeles utmärkt med. Förutom granskande texter skriver jag många ganska nördiga artiklar. Företrädesvis inriktat mot lantbruk och livsmedel.

Parallellt med skrivandet driver jag lantbruk med runt 100 hektar växtodling. Det ska medges att det finns både för- och nackdelar med att skriva om en relativt liten bransch som jag delvis är verksam i. Jag känner väldigt många samtidigt som jag ibland ställer frågor de helst inte vill svara på. Men jag trivs.

Jag måste erkänna att jag fortfarande har lite dålig koll på allt som ingår i mitt uppdrag, men jag är säker på att en 36-årig farbror som tycker att det var bättre förr kan göra mycket nytta.

FOTO: PRIVAT

FOTO: DAN COLEMAN

Jan Sterner

Efter ett långt liv som ekonomijournalist (därav självmordsuppdraget som revisorssuppleant i Föreningen Media) lägger jag i dag huvuddelen av tiden på min bokförlagsverksamhet.

Journalistiken började som biocensent på lokaltidningen Bohusläningen hemma i Uddevalla. Sen blev det en termin på Arbetets lokalredaktion i Lund (när studiemedelsnämnden sa upp bekantskapen). Därefter sju år på Expressen, först i Malmö sen i Stockholm. Sju år på Veckans Affärer, varav två i New York. Nästan 15 år som chefredaktör för tidningen Dina Pengar (med bland andra Föreningen Media-legenden Gunnar Loxdal och Mikael Nyman som favoritmedarbetare).

Idag odlar jag mina två huvudintressen ekonomi och gastronomi genom mitt lilla bokförlag som ger ut främst aktieböcker och kokböcker (www.sternersforlag.se).

Hedersuppdraget som revisorssuppleant i Föreningen Media är sannolikt det absolut minst betydande av föreningens funktionärer. Jag ser det närmast som en ny "värnpliktstjänstgöring" på gamla dar. Ska bli kul. ●

”Ingenting i livet är säkert och det är det som gör mig lugn”

När lille Malcolm Dixelius såg dagens ljus på natursköna Frösön i Jämtland var det nog ingen som anade att han skulle tillbringa mer än ett decennium av sitt vuxna liv i den sovjetiska – sedermera ryska – bullriga mångmiljonstaden Moskva. Men så blev det och på Föreningen Medias årsmöte fick vi nöjet att lyssna till en del av vad denne journalist, dokumentärfilmare och rysslandskännare varit med om.

Likt huvudpersonen i boken Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann, har Malcolm under sina 45 år som journalist ideligen råkat in i äventyret, utan att egentligen söka det. När man lyssnar på Malcolms berättelser om hur han gång efter annan hamnat i de storpolitiska händelsernas centrum, utan att egentligen söka upp dem, kommer man att tänka på talesättet ”en duktig journalist har tur”.

Det började redan när han 1972 efter avslutad praktik på Västkvarten i Göteborg, när Malcolm just skulle börja sitt första jobb på nya TV-programmet Västnytt. Tre medlemmar i den kroatiska terrororganisationen Ustasja genomförde en flygkapning från Torslanda i Göteborg till Bulltofta i Malmö. Malcolm fick i uppdrag att försöka hitta

någon som kunde uttala sig om Kroatien. Den nyanställda 24-åringen bläddrade igenom redaktionens telefonkartotek och fick tag i numret till Tomislav Rebrina, känd talesman för exilkroaterna i Göteborg. Han ringde hem till honom, hustrun svarade artigt, men kunde inte säga var maken befann sig. Hemma var han i alla fall inte. Det visade sig lite senare att just hennes man var den ledande flygkaparen...

Ett år senare fick Malcolm ett nytt jobb, att vara med och starta Mittnytt i Sundsvall. Det uppstod en lucka på 14 dagar mellan de båda jobben, då han gick arbetslös i sin nygamla hemstad (bodde där till 15 års ålder). Precis då, den 23 augusti 1973, ringde Aktuelltchefen Sam Nilsson och bad Malcolm kasta sig på nattåget för att bevaka ett kidnappingsdrama på Norrmalmstorg i Stockholm. Det var den beväpnade bankrånaren Jan Erik ”Janne” Olsson som tagit tre kvinnor och två män i personalen som gisslan i Kreditbankens källarvalv. Han krävde också att Clark Olofsson skulle frigges från fängelset i Norrköping och släppas in i bankvalvet, vilket han lyckades förhandla sig fram till. Denna händelse blev känd över hela världen som ”Stockholmssyndromet”, det vill säga att gisslan efter en tid i fångenskap solidariserar sig med sina gisslantagare.

1979 skulle radio- och tevenyheter förändra villkoren för sina utlandskorrespondenter. I stället för att sitta ”på livstid” skulle korrarna börja cirkulera i världen med några år på varje plats. Malcolm sökte Moskvatjänsten, som delades

Fotnot: Uttrycket "Ingenting i livet är säkert och det är det som gör mig lugn" myntades av Tuulikki Pietilä som bodde på en stormutsatt ö i den finländska skärgården tillsammans med författaren Tove Jansson, mest känd för sina böcker om Mumintrollen. Pietilä är förebilden till figuren Tooticki.

mellan Rapport, Aktuellt och Ekot. I förhandlingar mellan redaktionerna tyckte Rapport och Aktuells chefer att Dixelius var alldeles för vänstervriden för att skickas till Moskva. Ekochefen Christina Jutterström ogillade det argumentet och efter ett nattligt "förhör" med Malcolm bestämde hon sig för att strunta i de andra cheferna och skicka Dixelius till Sovjetunionen som Ekots egen Moskva-korre.

Malcolm kom att stanna i Moskva i två långa perioder, både för radio och TV. Tack vare att han talade ryska flytande fick han också möjlighet att samtala med några av Sovjetunionens mäktiga män. En episod som särskilt etsat sig fast i minnet inträffade när den mångårige sovjetiske regeringschefen Aleksej Kosygin var på Sverigebesök. Han var notoriskt svårtillgänglig och dessutom omöjlig att intervju när de utsända sovjetiska reportagefilmarna körde sina bullriga filmkameror.

Då fick Malcolm tips om att Kosygin och Olof Palme under en rundvandring på SKF-fabriken i Göteborg, skulle stanna upp en stund i ett ljudisolerat uppehållsrum, där arbetarna brukade ta rast. Den långhårige och skäggige unge reportern, som mest såg ut som en statist ur Jesus Christ Superstar, tog plats i raskuren med filmfotograf, ljudtekniker och belysningselektriker. In klev Kosygin, tittade bister på reportern utan att lyssna på frågan och vände sig mot sin tolk. Men i stället för att tolka, nickade tolken mot Malcolm och sa: "...men han talar ju ryska..." En häpen Kosygin slog på ett sällsynt leende och svarade snabbt på frågor – i en hel minut.

I början av 1980-talet bedrev Sverige en "töväderspölitik" mot Sovjetunionen, deltog i Moskva-OS (som USA och

andra bojkottade på grund av kriget i Afghanistan) och lät Ola Ullsten resa till Moskva som förste utrikesminister från ett västland. Kulmen i avspänningspolitiken var att Sveriges ÖB, Lennart Ljung, skulle göra ett historiskt besök i Moskva på hösten 1981. Detta kom emellertid av sig när en sovjetisk ubåt gick på grund i den blekingska skärgården några veckor före. Då hjälpte det inte särskilt långt att bara kunna ryska – händelsen förtegs i sovjetiska medier och Malcolm fick förlita sig på "diplomatiska källor". Men det blev en spännande tid för en Moskvakorrespondent, som inte visste hur långt konflikten skulle gå.

En som försökte minska spänningarna mellan supermakterna var Olof Palme, som vid den här tiden var oppositionsledare i Sverige. Han var ofta i Moskva på besök och hade alltid tid att tala med journalister. Malcolm lärde känna honom under den här tiden, vilket han hade nytta av under riksdagsvalet 1985, när han hoppade in som politisk reporter på Aktuellt. Palme var trött på att debattera löntagarfonder och daghemsköer. Han tog varje chans att få prata utrikespolitik när det fanns några utrikeskorrar i närheten.

– Jag hade just kommit från Moskva och det kändes lite märkligt att bli favoriserad av Palme framför andra, mer etablerade politiska reportrar. Men han var påtagligt trött på inrikespolitik, berättar Malcolm Dixelius.

Ett halvår efter valet mördades Olof Palme. Då var Malcolm Dixelius biträdande chef för Aktuellt och den förste på redaktionen den natten. Ett tungt minne, inte minst eftersom det inte fanns tillräckliga resurser för att göra ett bra jobb. De politiska konsekvenserna kunde man bevaka, men Aktuellt hade aldrig satsat på kriminaljournalistik och saknade erfarna polisreportrar när polischefen Hans Holmér tog över mordutredningen med efterföljande medicirkus.

– Även andra medier misslyckades i sin bevakning, säger Malcolm Dixelius. Expressen och Dagens Nyheter ställde sig in hos Holmér för att vara "först med upplösningen" och underlät att ifrågasätta polisarbetet. Medierna skötte helt enkelt inte sin uppgift att granska kritiskt, vilket kan ha bidragit till att mordet ännu inte är uppläsat.

Catarina Berggrén

Fakta: Johan Malcolm Dixelius, född 23 april 1948 på Frösön i Jämtland, började 1972 sin journalistbana som reporter på Västrnytt i Göteborg och därefter på Mittnytt i Sundsvall. Mest bekant är han som Moskva-korrespondent för radio och TV under 70-, 80- och 90-talen. Han har också arbetat som redaktör på TV4 under 90-talet, samt på Viasat i samband med vinter-OS i Sotji 2014.

1993 övergick Dixelius till att göra dokumentärfilm på eget bolag, Dixit International. Till de mest uppmärksammade

och prisbelönta filmer han regisserat eller producerat, hör Rysk maffia, CCCP Hockey, Lasermannen – dokumentären och Frihetens bittra smak. För TV4 producerade han under 1999–2001 det nyskapande utrikesmagasinet *pangea.nu*. Från 2003 har Dixelius också varit engagerad i Deep Sea Productions där han bland annat producerat serien *Vrakletarna* (2007), samt regisserat och producerat dokumentärfilmer som *DC3:ans sista färd*, *Kokvinnorna*, *Mars Makalös* och senast *Taikon*.

Malcolm Dixelius har skrivit två böcker

om rysk organiserad brottslighet tillsammans med den ryske journalisten och författaren Andrej Konstantinov. Han är också flitigt anlitad som föreläsare och reseledare.

Sedan 2015 är han ordförande i Insamlingsstiftelsen Malik Bendjellouls minne, som driver en fond till stöd för dokumentärfilmare.

Rötterna till Frösön har Malcolm kvar genom att han är konsul och chef för kustförsvaret i Befrielseörelsen "Republiken Jämtland".

Öka försäljningen på ditt journalistiska arbete

Föreningen Media har avtal med Content Central som är en medieplattform där frilansare och redaktioner möts. Vid försäljning av dina alster får du som medlem i Föreningen Media fem procents högre ersättning än andra anslutna skribenter.

Hos Content Central, CC, skapar du kostnadsfritt ett personligt konto och laddar upp ditt material för försäljning. Du blir synlig för redaktioner runt om i landet som kontinuerligt är inne och söker material till sina publikationer både i print och för webb.

När du har en försäljning får du som medlem i Föreningen Media 75 procent* på intäkterna vid sålt material. Det är fem procent högre ersättning mot den ordinarie ersättningsnivån på 70 procent för icke medlemmar. För att du ska få den högre ersättningen är det viktigt att du uppger ditt medlemskap i Föreningen Media då du laddar upp ditt material för försäljning.

Kostnadsfri artikelbank Ditt personliga konto hos CC är gratis och du sätter ditt eget pris på ditt redaktionella arbete. CC har smarta sökfunktioner så dina artiklar hittas och presenteras för ett stort antal redaktioner. All din försäljning redovisas på ditt CC-konto.

I början på mars 2016 fanns det 240 redaktioner

runt om i landet med konto hos CC och 2245 anslutna frilansare som erbjuder artiklar till försäljning. Nya konton tillkommer hela tiden, skaffa ett du också eller aktivera ditt artikelflöde ännu mer om du redan är igång.

Nyhet hos CC – Bildbyrå Under senvåren räknar CC med att färdigställa en bildbyrå för fotografer. I dagsläget är det tio "beta"-fotografer som testar och är med i utvärdering av tjänsten (undertecknad är en av dem).

Med flera års egna erfarenheter från en av Sveriges största bildbyråer måste jag säga att CC troligen kommer bli en av de främsta aktörerna på bildmarknaden. Content Centrals bildbyrå är långt fram i utvecklingen och har bra funktioner som krävs vid uppladdning av stora mängder högupplösta och indexerade bilder.

Besök www.contentcentral.se och skapa personligt och kostnadsfritt konto om du ännu inte gjort det.

Patric Lindén / Styrelsen

*) Den högre ersättningsnivån har du så länge du är medlem i Föreningen. Vid eventuellt utträde informeras Content Central som då tillämpar ordinarie procentsats på 70% när dina artiklar sålts, gäller då på allt material du laddat upp för försäljning.

Vi hälsar våra nya medlemmar **Thomas Meivert och Madelene Kristensson, Trollhättan** välkomna till Föreningen Media!

Nytt från Media

Ansvarig utgivare: Curt Weinzell

Redaktör: Gunnel Olausson
gunnel.olausson@fgo.nu
070-520 26 66

Curt Weinzell, ordförande,
handläggare presskort, 070-632 71 41

Catarina Berggrén, vice ordförande
070-512 13 97

Per Axel Nordfeldt, kassör,
070-577 81 67

Mona Forsberg, sekreterare
070-726 11 30

Patric Lindén, hemsida, säkerhets-
ansvarig presskort, 073-772 04 71

Caroline Campbell, suppleant,
handläggare presskort, 076-703 95 36

Per-Ola Olsson, suppleant,
070-469 95 24

Daniel Hånberg Alonso, suppleant,
070-464 35 21

E-post kontakt@foreningenmedia.se

Facebook Föreningen Media (öppen grupp) och Föreningen Medias medlemsdiskussioner (sluten grupp)

Kansli

Föreningen Media, c/o Kansliet,
Enhagsslingan 6, 187 40 Täby
08-501 26 800
Bankgiro 832-9468

Medias rådgivare

datasupport@foreningenmedia.se
ergonomi@foreningenmedia.se
juridik@foreningenmedia.se